

shramba za obleko in žito (Montur- und Getreidemagazin), ter vojniško vežbališče. O mirnih časih so bili graničarji nekako na stalnem odpustu, opravljati so pa morali vendar vojaško služko s tem, da so hodili na stražo na turško mejo (Kordon), k polku (Stab) in kar je bilo potreba pri stotnji. V tem so se, seveda vrstili. Straženje in vežbanje v orožji, če tudi ni trajalo vun in vun, je pa vendar moštvo nekako odtujilo domačemu delu; toraj so se za te posle morale po večjem brigati le ženske in nedorasla mladina, ki so pa bili vsi podložni tudi le vojaški postavi, seveda v milejši meri. Doma graničarji razun v službi niso nosili vojaške obleke; opravljeni so bili v domači narodni noši, kateri je po njihovih mislih menda pripadal tudi handžar (dolgi, ostro brušeni nož) in samokres, kar so nosili vedno za pasom; le vojaški plašč bil jim je nekako priljubljen, s katerim se je rada ogrnila celo ženka graničarjeva, in to ne le doma, ampak je taka prišla zlasti o slabem vremenu celo na trg ali pa na somenj v Karlovec. *)

O vojskinem času pa je moralo krepkejšo moštvo iz Granice odhajati v boj povsod, kamor ga je klical vladarjev ukaz, tedaj tudi zunaj domačije. Od mladosti vajeni orožja, — da! še v zibelki navduševani po roditeljih in vojaških prednikih za slavne čine, veljali so graničarji v obče za hrabre vojake in od nekdanj slovel je njihov bojni pogum. Prilicovati so se zamogli nekako starodavnim Špartancem, in tudi o vojaški granici smelo se je prilično peti, kakor govori prva kitica pesmi „Špartanka“ v III. Berilu za ljudske šole, str. 216:

„Granica pokrajna bila,
Ki junakov izredila,
Hrabrih sinov slavni broj.
Kakor skale v boji stali,
Radi so življenje dali
Branit dom in venec svoj.“ —

Kdor bi o tem dvomil, pokličemo mu v spomin boje leta 1848. in 1849. v Italiji in na Ogerskem; — še več pa so krvi prelili ti hrabri jugoslovanski junaki za osvoboditev izpod francoskega jarma za časa avstrijsko-francoskih vojska v letih 1793. do 1813. (Veseli me, da je ravno moja malenkost mnogo slavnega in častnega o hrabrosti graničarjev zapisala, in zavrnem spoštovane bralce in bralke na moje spise o tem: „Dva dni v Gorotanu“ [„Novice“ l. 1856. str. 177 in dalje], in pa „Spominki na Dolenjsko“ [„Novice“ l. 1859. str. 4 in dalje].) Imena hrvaških vojskovodij: Milutinovič-a, Jelačić-a, Marojčić-a, obeh Filipovič-ev, Jovanovič-a in mnogih drugih pa ostanejo zapisana z bisernimi črkami v bojni zgodovini avstrijski. — (Dalje sledi.)

*) Nekdanj popisoval mi je neki karlovški trgovec nraavnost graničarjevo tako-le: Ako je v domači opravi, je pohleven, krotak, tudi kako razžaljenje prenaša potrpežljivo in ne bo se ti odgovarjal; — kadar pa se obleče vojaški, je kakor prerojen; neki ponosen čut ga prešinja, in če bi kedo tudi opravičeno količkaj hotel proti njemu biti osoren, zavrna se ponosno kvišku, vdari se ponosno na prsi in reče: „Šta češ mi, ja sam carski človek.“ Pisatelj.

Poučni in zabavni drobiž.

Koliko popijejo piva? Po statističnih podatkih povprek vsak Bavarec spi je na leto 350, Berolinec 305, Belgijec 270, Anglež 230, Francoz 35 in Rus 8 steklenic (vrčkov) piva.

Največji predmeti na svetu. Največje gledalšče je velika opera v Parizu, ki obsega skoro poldrugo oralo. Največja ladija je bila „Gret-Istern“ v Angliji, ki je bila 100 sežnjev dolga, 12 široka in 8 visoka. Najglobokejši rudnik je na Belgij-kem, ki je skoro kilometer globok. Največja drevesa so bila v Kaliforniji, ki so bila po 55 sežnjev visoka in po 5 sežnjev v premeru.

Ogromni mikroskop. Firma München je poslala na razstavo v Čikago mikroskop, ki povekšuje stvari po 11.000 do 16.000krat.

Prestavljanje hiš. Znano je, da v Ameriki s stroji prestavljajo cele velike hiše. Nedavno so v Novem Yorku dvenadstropno hišo pomaknili za 12 metrov proti severu in za 27 metrov proti zapadu. Povedati pa moramo, da ameriške hiše niso tako zidane kakor naše, temveč so vse glavne konstrukcije iz železa in še le mej nje se potem zida z opeko. Le tako je mogoče, da se pri prestavljanji stene ne pokvarijo.

Novice.

Vsesokolska slavnost v Ljubljani.

V beli Ljubljani vršila se je minolo soboto in nedeljo prelepa slavnost, namreč I. shod vseh slovenskih Sokolov v namen, da si ustanove zvezo. Slavnost bila je veskozi lepa in navduševalna. Udeležili se je so razun vseh slovenskih sokolskih društev tudi „Zagrebski Sokol“ in mnogo drugih narodnih društev. Narodni meščanje so na čast gostom okrasili svoje hiše z zastavami. Deželna vlada kranjska je delala sicer slavnosti razne zapreke, ki so isto nekoliko omejile, a ji niso odvzele velikega sijaja. Na kratko opisano vršila se je cela slavnost tako-le: V soboto dne 8. t. m., zvečer ob 6. uri je bilo mestni dvorani zborovanje delegatov. Pri zborovanji zastopana so bila vsa slovenska sokolska društva in tudi „Zagrebski Sokol“. Zborovanju je predsedoval starosta „Tižškega Sokola“ brat dr. Gregorin. Poročali so: člani „Ljubljanskega Sokola“, brat Mulaček o reformi društvene oprave, ki je predlagal, da imajo vsa slovenska sokolska društva nositi jednako obleko, za kar ima zaveza vse potrebno ukreniti; član „Ljubljanskega Sokola“ brat Kavčič o jednotnem vežbalniku, ki je predlagal, da je sestaviti jednotni vežbalnik in je podarjal, da je zavezi obračati pozornost na to, da se člani raznih društev resno poprimejo telovadbe, član „Celjskega Sokola“ brat dr. Dečko o ustanovitvi zaveze slovenskih sokolskih društev, ki je predlagal, da je v svrhu, da se osnuje „Zaveza slovenskih sokolskih društev“ voliti odsek 5 udov, ki izdelajo pravila, ista predlože v potrjenje in skličejo osnovalni zbor. Konečno je prav temeljito poročal o stanju razvoju, in napredku obstoječih in o ustanovitvi novih sokolskih društev, član „Celjskega Sokola“ brat dr. Rozina in je stavil poročilu primerne predloge. Vsi predlogi so se po nekaterih dodatkih vzprejeli in izvolil odsek 5 članov, ki ima sestaviti pravila za zavezo. Volili so se člani „Ljubljanskega Sokola“ in sicer bratje: starosta Hribar, podstarosta dr. Vilfan, dr. Kušar, Mulaček in Benčan. Na to s prisrčnimi „Na zdar“ kliči zaključil predsednik brat dr. Gregorin zborovanje. Po zborovanji bil je na krasno razsvetljenem vrtu Hafnerjeve restavracije koncert, pri katerem je sodelovalo pevsko društvo „Slavec“ in vojaška godba. Udeležba je bila prav mnogobrojna in zabava izborna. V nedeljo zjutraj ob 1/2 8 uri vršil se je na